Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДонНУ
імені Василя Стуса
Протокол № 12 від
«15» травня 2020 р.
Голова Вченої ради
_____А.П. Загнітко

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ № 149/05
від «19» 05 2020 р.
Ректор
_____Р.Ф. Гринюк

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ) РОБІТ У ДОНЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

Вінниця 2020

ЗМІСТ

ВСТУП..... 3
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ..... 4
1.1 Підготовка кваліфікаційної роботи..... 5
1.2 Етапи написання кваліфікаційної роботи..... 5
1.3 Вибір і затвердження теми та призначення наукового керівника кваліфікаційної роботи..... 5
РОЗДІЛ 2 ЗМІСТ І СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ..... 8
2.1. Виклад змісту кваліфікаційної роботи..... 8
2.2 Структура кваліфікаційної роботи..... 8
РОЗДІЛ 3 ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ..... 13
3.1 Загальні вимоги..... 13
3.2 Заголовки структурних елементів..... 14
3.3 Нумерація..... 14
3.4 Ілюстрації..... 15
3.5 Таблиці..... 15
3.6 Формули та рівняння..... 16
3.7 Посилання на джерела інформації у тексті..... 17
3.8 Правила цитування..... 18
3.9 Умовні скорочення..... 18
3.10 Написання числівників..... 18
3.11 Список використаних джерел та літератури..... 19
3.12 Додатки..... 19
3.13 Матеріали, що докладаються до кваліфікаційної роботи..... 20
РОЗДІЛ 4 ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ..... 21
4.1 Попередній захист..... 21
4.2 Перевірка на плагіат і підготовка до захисту..... 21
4.3 Настанови щодо захисту кваліфікаційної роботи..... 22
4.4 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи..... 23
ДОДАТКИ..... 28

ВСТУП

Кваліфікаційна (магістерська) робота (далі – кваліфікаційна робота) є заключним етапом підготовки фахівця ступеня освіти «Магістр» за певною спеціальністю, освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою, а якість її виконання та захист підтверджує здобутий ним кваліфікаційний рівень. Значення кваліфікаційної роботи як компоненту освітньої програми полягає в тому, що в ході її виконання та захисту відбувається відпрацювання компетентностей та оцінювання результатів навчання, передбачених відповідною освітньою програмою. Кваліфікаційна робота має містити сукупність висунутих автором на публічний захист актуальних наукових положень. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти підтверджує здатність здійснювати самостійні наукові дослідження на підставі здобутих у процесі навчання загальних і спеціальних компетентностей та публічно презентувати результати досліджень. Робота, представлена до захисту, повинна відповідати вимогам у частині актуальності, новизни, змісту й оформлення.

У даних методичних рекомендаціях міститься опис етапів підготовки кваліфікаційної роботи, її структури та складових елементів, змістового наповнення, оформлення, процедури захисту та критеріїв оцінювання.

Методичні рекомендації є узагальненими вимогами щодо написання та оформлення кваліфікаційних робіт у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (далі – Університет) відповідно до Національної рамки кваліфікацій та стандартів вищої освіти магістерського рівня. Це не виключає додавання особливих вимог до кваліфікаційних робіт на рівні факультету/кафедри із врахуванням специфіки конкретних освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм.

РОЗДІЛ 1
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Підготовка кваліфікаційної роботи

У рамках реалізації автономії закладів вищої освіти в Університеті прийнято таке розуміння кваліфікаційної роботи:

«***кваліфікаційна робота*** – самостійно виконана науково-дослідна робота здобувача ступеня освіти «Магістр», головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки. Вона є самостійним науковим дослідженням здобувача вищої освіти, що виконується ним на завершальному етапі навчання. Основне завдання кваліфікаційної роботи – підтвердити рівень освіти «Магістр» та уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання».

Кваліфікаційна робота має характер наукового дослідження та повинна відповідати таким вимогам:

- відповідність сучасному рівню розвитку науки, зорієнтованість на актуальну тематику;
- оригінальність, новизна наукових відомостей (фактів, закономірностей, явищ) або узагальнення раніше відомих положень з принципово нових позицій;
- застосування оптимальних загальнонаукових і спеціальних методів дослідження;
- закріплення нових і практично значущих наукових фактів, одержаних у процесі самостійного дослідження, що ґрунтуються на вже відомих наукових теоріях, закономірностях, загальнонаукових принципах і положеннях;
- наявність авторського погляду на проблему, готовність долучитися до полеміки з опонентами, які обстоюють інші наукові концепції, що передбачає висловлення критичних оцінок, переконливих аргументів і доказів;
- точність, обґрунтованість, доказовість інформації, здобутої у процесі дослідження, що відображається у таблицях, схемах, діаграмах, графіках;
- впорядкована структура тексту;
- відповідність характеру і стилю викладу вимогам наукової комунікації;
- підготовка з метою публічного захисту та здобуття освітнього ступеня магістра.

Підготовка кваліфікаційної роботи передбачає реалізацію концепції навчання через дослідження та закріплення і поглиблення знань, здобутих здобувачами освіти у процесі навчання; їх залучення до самостійної наукової роботи; формування навичок системного аналізу джерел і матеріалів; набуття ними досвіду чітко, послідовно і грамотно у письмовому вигляді викладати теоретичні положення та результати емпіричних досліджень (за необхідності);

розвиток умінь аналізу та синтезу, узагальнення, формулювання висновків, демонстрацію та розвиток набутих результатів навчання та компетентностей.

1.2 Етапи написання кваліфікаційної роботи

Етапи написання кваліфікаційної роботи – це системна робота наукового керівника і здобувача вищої освіти в межах науково-дослідних тем кафедр, в тому числі ініціативних, наукових традицій кафедр та напрямів наукових шкіл. Написання кваліфікаційної роботи відбувається через постійний діалог здобувача вищої освіти та наукового керівника в межах теми обраного дослідження, яка відповідає науковим інтересам здобувача вищої освіти та спрямованості сфери наукових досліджень наукового керівника.

Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи:

- вибір теми дослідження та призначення наукового керівника;
- затвердження теми і наукового керівника наказом ректора/першого проректора за поданням декана факультету;
- складання поетапного плану виконання роботи за консультативної підтримки наукового керівника;
- опрацювання літератури та джерел за темою дослідження;
- збирання фактичного матеріалу;
- опрацювання матеріалу із застосуванням сучасних наукових методів;
- написання роботи та її доопрацювання за зауваженнями наукового керівника;
- доопрацювання тексту та написання чистового варіанту;
- оформлення кваліфікаційної роботи;
- попередній захист на випусковій кафедрі;
- перевірка на плагіат;
- подання науковому керівникові електронної версії доопрацьованого тексту кваліфікаційної роботи, якщо виникли зауваження під час попереднього захисту та/або обов'язкової перевірки на плагіат для повторної перевірки на плагіат та передачі до репозитарію;
- отримання електронної копії роботи для друку;
- подання зброшурованої версії (у твердій палітурці) на випускову кафедру;
- отримання відгуку наукового керівника кваліфікаційної роботи;
- зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи;
- захист кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

1.3 Вибір і затвердження теми та призначення наукового керівника кваліфікаційної роботи

Тематика кваліфікаційних робіт затверджується випусковою кафедрою, що забезпечує реалізацію професійної складової освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми підготовки магістрів з урахуванням

актуальних світових трендів, вимог відповідного сегменту ринку праці, запитів стейкхолдерів, науково-дослідної тематики кафедри.

Теми кваліфікаційних робіт мають відповідати профілю спеціальності та меті, особливостям, предметному полю освітньої програми, втілювати її унікальність (за наявності). Тематика робіт має оновлюватись випусковою кафедрою кожного навчального року на основі внутрішнього моніторингу та обговорення зі стейкхолдерами освітніх програм, серед яких пріоритетними є рекомендації роботодавців та випускників. Здобувач самостійно вибирає тему роботи і погоджує її з науковим керівником та завідувачем випускової кафедри.

При виборі теми роботи слід враховувати достатність науково-технічної бази для її виконання, можливість отримання та опрацювання необхідних для дослідження матеріалів, наявність кафедральних науково-технічних і методологічних розробок, майбутнє місце працевлаштування.

За поданням кафедр теми кваліфікаційних робіт затверджуються вченими радами факультетів.

Закріплення за здобувачами освіти тем кваліфікаційних робіт і керівників оформлюється наказом ректора/першого проректора Університету за поданням декана факультету на основі відповідного рішення випускової кафедри та вченої ради факультету (не пізніше, ніж за місяць до початку виконання кваліфікаційної роботи відповідно до графіка навчального процесу). Тема роботи може бути уточнена за заявою здобувача освіти, але не пізніше, ніж за два місяці до визначеного терміну подання завершеної кваліфікаційної роботи до захисту. Уточнення теми роботи оформлюється наказом ректора/першого проректора Університету за поданням декана на основі відповідного рішення випускової кафедри.

Керівниками кваліфікаційних робіт можуть бути науково-педагогічні працівники з науковим ступенем доктора наук чи кандидата наук, коло наукових і фахових інтересів яких відповідає обраній темі. За потреби керівниками робіт можуть бути висококваліфіковані фахівці центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, фахівці з відповідних галузей знань тощо – за умови підтвердження рівня їх професійної активності та відповідності Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

За умов проведення міждисциплінарного та/або міжгалузевого дослідження керівництво кваліфікаційною роботою може здійснюватися двома науковими керівниками.

Один науково-педагогічний працівник може здійснювати керівництво не більше, ніж 5 здобувачами освіти СО «Магістр» на рік набору. До функцій наукового керівника кваліфікаційної роботи належить:

- спільне із здобувачем формулювання теми дослідження з урахуванням актуальних запитів суспільства у предметному полі освітньої програми, особливостей формування індивідуальної освітньо-професійної траєкторії здобувача та профілю власної дослідницької діяльності;

- надання допомоги у підготовці поетапного плану виконання роботи та здійснення контролю його реалізації;
- рекомендування літератури, джерел і матеріалів, консультування щодо вибору методики та інструментарію дослідження;
- консультування відповідно до встановленого графіку;
- сприяння публікації результатів дослідження;
- забезпечення досягнення програмних результатів навчання та оцінювання ступеню їх досягнення на всіх етапах виконання кваліфікаційної роботи; відпрацювання загальних, спеціальних компетентностей та soft skills, зокрема навичок дослідника, аналітика;
- забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності та сприяння свідомому їх використанню здобувачами освіти в ході проведення дослідження й презентації його результатів.

У період підготовки магістерських досліджень здійснюється поточний кафедральний контроль шляхом обговорення структурних розділів кваліфікаційної роботи з визначенням потреб доопрацювання.

РОЗДІЛ 2
ЗМІСТ І СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1 Виклад змісту кваліфікаційної роботи

Виклад змісту кваліфікаційної роботи має базуватися на принципах критичного осмислення теми дослідження, логічної послідовності, автономії прийняття рішень та відповідальності за них. Викладу матеріалу в роботі притаманні аргументованість суджень і точність приведених даних. Необхідно включати до тексту знаковий апарат (таблиці, формули, рисунки, діаграми, схеми, графіки тощо).

Сукупність отриманих у кваліфікаційній роботі результатів має засвідчити наявність у автора первинних навичок наукової діяльності. Текст кваліфікаційної роботи повинен демонструвати рівень досягнутих здобувачем результатів навчання і компетентностей, що мають прояв у змістовності тексту, самостійності висновків та візуалізації тенденцій, що досліджуються в роботі.

Зміст кваліфікаційної роботи в систематизованому вигляді фіксує як вихідні передумови наукового дослідження, так і весь його хід, а також отримані результати. На кожному етапі дослідження необхідно обґрунтовувати правомірність застосування загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання.

У процесі викладу матеріалу необхідно дотримуватися наукового стилю, якому притаманні логічний виклад інформації, застосування класифікаційного підходу до опису наукових об'єктів, гіпотез, теоретичних основ, використання абстрактних понять, формулювання дефініцій. Цей стиль спрямовує на точність, узагальненість, аргументацію висловлених положень, насиченість тексту загальнонауковою і спеціальною термінологією, що сприятиме максимально повній фіксації підсумків дослідження у тексті. У тексті кваліфікаційної роботи некоректно вживати особовий займенник «Я». Перевагу слід надавати безособовим конструкціям («Встановлено», «Доведено», «Обґрунтовано» тощо).

2.2 Структура кваліфікаційної роботи

Обов'язковими структурними елементами кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, анотація, зміст, вступ, розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел і літератури. За потреби подаються перелік умовних позначень (символів, одиниць, скорочень і термінів) і додатки.

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і становить основне джерело бібліографічної інформації, необхідної для подальшої обробки та пошуку документа. Він містить такі елементи: назву міністерства та Університету; гриф допущення до захисту; прізвище, ім'я, по батькові автора роботи (у називному відмінку); повну назву роботи; шифр і

назву спеціальності; відомості про наукового керівника; результати захисту магістерської роботи і підпис голови ЕК; місто та рік виконання (*Додаток А*).

Анотації (українською та англійською мовами) мають містити обсяг до 600 знаків. Вказується: прізвище та ініціали здобувача освіти, тема кваліфікаційної роботи, спеціальність (шифр і назва), назва спеціалізації (за потреби), освітня програма, установа, де відбуватиметься захист, місто, рік; основний зміст та результати дослідження; ключові слова у називному відмінку (5-7 слів) (*Додаток Б*).

Зміст подається на початку кваліфікаційної роботи й містить найменування та номери перших сторінок усіх структурних елементів: переліку умовних позначень (символів, одиниць, скорочень і термінів) (за потреби), вступу, розділів, підрозділів і пунктів, висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків (за потреби) (*Додаток В*).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів *(за необхідності)* у кваліфікаційній роботі подають окремим списком перед вступом, якщо вжито специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо. Перелік друкують двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їх детальну розшифровку.

Якщо спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються в тексті менше, ніж тричі, перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ – перша структурна частина роботи, в якій окреслюються ключові параметри дослідження.

У вступі обґрунтовуються актуальність обраної теми, визначаються предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження, характеризуються методи, розкривається наукова новизна, визначається теоретична та практична цінність роботи (за необхідності), окреслюється апробація результатів дослідження, обґрунтовується його структура.

Вступ містить такі структурні елементи:

Актуальність теми дослідження визначається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв'язання наукової проблеми, обґрунтування значення роботи для розвитку певної сфери. Актуальність може мати кілька вимірів: науковий, суспільний, евристичний, практичний.

Об'єкт дослідження – процес або явище, вивчення якого становить практичний інтерес для певної сфери науки та суспільства.

Предмет дослідження – конкретний аспект об'єкта, на яку спрямовано увагу дослідника. Предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи.

Мета дослідження – цілісний науково-дослідний, самостійний, змістовний результат, на досягнення якого спрямоване дослідження автора.

Завдання визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні кроки на шляху вирішення проблеми. Мету і завдання формулюють інфінітивними формами дієслова доконаного виду («Дослідити», «Встановити», «Виявити», «Обґрунтувати» тощо).

Методи дослідження є сукупністю інструментів, за допомогою яких здобувається й обґрунтовується нове знання в науці. У цій частині подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба у безпосередній прив'язці до змісту роботи, коротко і водночас змістовно визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом.

Наукова новизна дослідження визначається як результати дослідження, що вперше отримано, вдосконалено або здобуло подальший розвиток.

Практичне значення отриманих результатів доречно визначати в роботах прикладного характеру. У цій частині необхідно подати рекомендації щодо їх використання, вказати на зміни, які можуть відбутися за умови впровадження досягнутих результатів у практику.

Апробація результатів дослідження фіксує дані про участь автора в наукових конференціях, на яких було оприлюднено результати кваліфікаційної роботи, із зазначенням назви доповіді, місця та часу проведення конференцій, а також наводиться стате, тез доповідей, виступів і публкацій в ЗМІ за темою роботи. Впровадження результатів можна підтвердити документально організацією, яка у своїй діяльності й застосувала результати дослідження (довідки або акти про впровадження).

Характеризуючи *структуру роботи*, необхідно пояснити принципи систематизації матеріалу у змістовій частині дослідження (за необхідності), після чого назвати основні структурні елементи кваліфікаційної роботи та вказати загальний та основний обсяги роботи розмір роботи та обсяг її основної частини (без списку використаних джерел та додатків).

Обсяг вступу не має перевищувати 4-5 сторінок основної частини кваліфікаційної роботи.

Змістова частина

Змістова частина роботи складається з розділів. Вони формуються залежно від специфіки теми та обсягу наукової інформації. Розділи можуть містити підрозділи.

Розділи кваліфікаційноїроботи мають бути взаємопов'язані, а матеріал викладений послідовно та логічно з критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру. Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис обраного напряму та обґрунтування методів дослідження, що застосовуються у цьому розділі.

Перший розділ кваліфікаційної роботи має аналітично-оглядовий характер і складається з підрозділів, в яких послідовно подається стан досліджень за обраною темою, невивчені або недостатньо вивчені питання і обґрунтування необхідності їх доопрацювання, класифікаційні характеристики, аналіз джерел, методи та методологічні підходи тощо. Розкриття теоретичних питань передбачає формулювання власної позиції щодо проблематики дослідження, може містити авторські пропозиції для вдосконалення визначень окремих термінів, доповнення та уточнення

класифікацій, поліпшення методик. Обов'язковим є порівняння точок зору представників різних наукових шкіл.

Наступні розділи містять виклад сутності роботи у рамках обраної проблеми. Розділи доречно поділяти на підрозділи, що сприятиме конкретизації уявлення про обраний предмет, надаватиме чіткості викладу матеріалу, засвідчить рівень володіння темою. Аналітичні обчислення, таблиці, графіки, діаграми супроводжують тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність і стан явищ та процесів, що досліджуються, розкрити їх особливості та тенденції розвитку.

Джерелом інформації можуть бути планові та фактичні показники діяльності, статистична, фінансова, податкова та управлінська звітність, накази, розпорядження, первинні інформаційні матеріали стосовно окремих бізнес-процесів, мовний матеріал, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації тощо. Для природничих спеціальностей визначальним і дуже важливим джерелом первинної інформації мають слугувати оригінальні експериментальні або змодельовані дані, які отримані автором власноруч вперше.

Доцільним є використання у кваліфікаційній роботі сучасних інформаційних технологій, прикладного програмного забезпечення. У разі розробки авторського програмного забезпечення подається його загальна концепція, інформаційне та методичне забезпечення, наводиться опис алгоритмів та схем обчислювального процесу, форми вихідних документів (таблиць, діаграм, графіків), вимоги щодо використання розробленого програмного забезпечення тощо.

На основі опрацювання емпіричного матеріалу автор має обґрунтувати реалістичні пропозиції щодо перспектив розвитку та вдосконалення діяльності об'єкта дослідження, базуючись на відповідних прогнозних розрахунках.

Висновки до розділу повинні бути структурованими і за обсягом не більше 1 аркушу.

Загальні висновки

Загальні висновки мають бути короткими, змістовними та сформульовані у відповідності до мети та поставлених завдань наукового дослідження. Результатами теоретичного і практичного дослідження у своїй роботі здобувач освіти засвідчує рівень наукової підготовки та відповідності фахової підготовки Національній рамці кваліфікації та стандартам вищої освіти.

У висновках рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, перспективи або рекомендації щодо їх науково-практичного використання. Висновки мають базуватися на матеріалах основної частини роботи. Посилання на інших авторів, їх цитування, наведення загальновідомих положень у висновках не доречні.

Список використаних джерел та літератури

Джерела інформації у списку подаються мовою оригіналу одним із способів:

- в порядку першого згадування в роботі;

- алфавітному порядку.

У списку використаних джерел міститься їх бібліографічні описи. Цей список має повністю корелюватися з текстом кваліфікаційної роботи, тобто на всі наведені позиції повинні бути подані посилання в тексті. До списку використаних джерел включаються власні публікації здобувача вищої освіти, що стосуються предмету дослідження. Список використаних джерел має складатись не менше ніж з 50 актуальних та сучасних позицій, переважна більшість з яких видана не пізніше 10 років тому.

Додатки (за необхідності)

Додатки до кваліфікаційної роботи мають містити матеріали, що є базою аналітичних досліджень з обраної теми. У додатки можуть бути включені:

- таблиці, діаграми, графіки, схеми;
- ілюстрації, світлини;
- матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не можуть бути внесені до основної частини (проміжні математичні докази, формули, розрахунки; інструкції, методики, анкети опитувань тощо);
- додатковий перелік джерел, на які не було посилань у роботі, але які можуть становити інтерес;
- опис нової апаратури і приладів, які використовувались під час проведення експерименту, вимірювань і випробувань;
- протоколи та акти випробувань, впровадження (використання), розрахунки ефекту.

Обсяг додатків не має перевищувати обсягу кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 3
ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1 Загальні вимоги

Обсяг основної частини кваліфікаційної роботи має становити 70–90 сторінок (130–170 тис. знаків), для робіт у галузі природничих і математичних наук – до 45-50 сторінок (85-95 тис.знаків). До основного обсягу включаються сторінки від титульного аркуша до останньої сторінки висновків. Список використаних джерел і додатки до цього обсягу не включаються, але підлягають загальній нумерації.

Мова кваліфікаційної роботи – державна.

Кваліфікаційна робота оформлюється відповідно до державного стандарту України ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Робота подається до захисту в друкованому вигляді. Її друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм) з використанням текстового редактора Word відповідно до таких вимог:

- шрифт – Times New Roman (для значеннєвого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів);
- кегль – 14 пт;
- міжрядковий інтервал – 1,5 (до 30 рядків на сторінці);
- верхні та нижні поля – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – не менше 10 мм.

Шрифт друку має бути чітким, рядок – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту кваліфікаційної роботи повинна бути однаковою. Окремі слова, формули, знаки, які вписують у надрукований текст, мають бути чорного кольору, в цьому разі щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у роботі наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви і подавати назви організацій у перекладі на мову кваліфікаційної роботи, додаючи (при першій згадці) оригінальну назву.

Текст роботи має бути ретельно відредагованим, усі дані, цитати та літературні джерела вивірені автором роботи.

Кваліфікаційна робота подається до захисту на випускову кафедру у двох примірниках: перший – у твердій палітурці; другий – на електронному носії (одним файлом). Електронна версія роботи має бути ідентичною паперовій (електронний варіант подавати у версії pdf).

Переплетенню у твердій палітурці підлягають такі елементи роботи:

- повний текст роботи;
- результати апробації (копії статей, тез/доповідей на науково-практичних конференціях, публікацій в ЗМІ за темою дослідження тощо);
- довідка про впровадження результатів дослідження (за наявності).
- декларація академічної доброчесності.

Докладається до переплетеної роботи:

- відгук наукового керівника;
- зовнішня рецензія.

Завершену та оформлену належним чином роботу на титульному аркуші візують завідувач випускової кафедри та науковий керівник.

3.2 Заголовки структурних елементів

Структурні елементи кваліфікаційної роботи – анотації, зміст, перелік умовних скорочень, вступ, розділи, загальні висновки, список використаних джерел, додатки – необхідно починати з нової сторінки. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів, висновків до розділів слід розташовувати з абзацного відступу. Відстань між заголовком структурної частини та текстом (або заголовком підрозділу) має становити 1,5 інтервали.

Заголовки структурних елементів кваліфікаційної роботи – АНОТАЦІЯ, ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ (за потреби), ВСТУП, РОЗДІЛИ (і заголовки розділів), ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ (за потреби) – слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки наприкінці, виділяючи напівжирним шрифтом. Використання знаку переносу слів у заголовку розділу не допускається. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Назви підрозділів, пунктів і підпунктів необхідно друкувати маленькими літерами, крім першої великої, виділяючи напівжирним шрифтом, без крапки наприкінці. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою.

Не бажано розміщувати назву розділу, підрозділу, пункту чи підпункту в нижній частині аркуша, якщо після неї поміщається лише один рядок тексту або не поміщається жодного.

3.3 Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знаку №. Номери сторінок проставляють у верхньому колонтитулі справа без крапки наприкінці, починаючи зі змісту. Першою у кваліфікаційній роботі є титульна сторінка, яку включають до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки не ставлять, як і на сторінці, де розташовані анотації. Нумерація сторінок у кваліфікаційній роботі наскрізна.

Номер розділу позначають арабськими цифрами після слова РОЗДІЛ (РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, РОЗДІЛ 3), після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими буквами. Такі структурні елементи роботи, як ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ не мають порядкового номера, тобто не правильно зазначати: «1. ВСТУП» або «РОЗДІЛ 6. ВИСНОВКИ».

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу та порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу крапку не ставлять. *Наприклад:* «2.3» (третій підрозділ другого розділу). Далі у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу та номера пункту, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера пункту крапку не сталять. *Наприклад:* «1.3.2» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Зразок нумерації структурних елементів кваліфікаційної роботи подано в *додатку Г.*

3.4 Ілюстрації

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотографії), розмір яких не перевищує 0,3 аркуша формату А4, слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті.

Ілюстрації, розміри яких більші за формат А4, враховують як одну сторінку й розміщують у ДОДАТКАХ з відповідними посиланнями на них у тексті.

Ілюстративний матеріал у кваліфікаційній роботі позначається скороченим словом «Рис.», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних (наприклад: «Рис. 3.1. Кінетична крива реакції окиснення »). Ілюстрації повинні мати лаконічну назву, яку розміщують після номера ілюстрації. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою (наприклад: рисунок 3.2 – другий рисунок третього розділу).

У тому місці, де викладається сюжет, пов'язаний з ілюстрацією, і де треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «... як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рисунку 3.1». У повторних посиланнях на ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: (див. рис. 3.2).

Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно при поданні їх у роботі дотримуватись вимог чинного законодавства про авторські права.

3.5 Таблиці

Цифровий матеріал доречно оформлювати у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 (перша таблиця другого розділу).

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери не виділяється напівжирним шрифтом і не підкреслюється.

Заголовки граф повинні починатися також з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великої, якщо є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою за 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносять частину таблиці на наступну сторінку.

Слово «Таблиця» вказують один раз ліворуч над першою частиною таблиці з вирівнюванням за шириною з абзацного відступу, над іншими частинами з абзацного відступу пишуть: «Продовження таблиці» з зазначенням номера таблиці. Наприклад:

Таблиця 4.1 – Зміна оптичної густини *D* водних розчинів МС різної концентрації в залежності від часу при pH = 2

[МС]·10^6, моль/дм^3	*D*				
	0 діб	1 доба	2 доби	3 доби	4 доби
1	2	3	4	5	6
0	0	0	0	0	0

Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5	6
2	0,0936	0,0959	0,0866	0,0705	0,0824
6	0,244	0,240	0,230	0,215	0,224
12	0,476	0,471	0,461	0,445	0,455
18	0,702	0,690	0,679	0,662	0,670

Інші вимоги до виконання таблиць враховуються відповідно до чинних стандартів на технічну документацію.

3.6 Системи одиниць, формули та рівняння

Чисельні значення фізичних величин наводять у роботі за Міжнародною системою одиниць (СІ, міжнародна абревіатура SI).

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому

вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка. Формули і рівняння у роботі (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули або рівняння складається з номеру розділу і порядкового розділу формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу.

Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний, що нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули та рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу чи числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад

Конверсію субстрату в часі (S) визначали за формулою:

$$S = 1 - \frac{C_t}{C_0}, \tag{3.1}$$

де C_t – концентрація субстрату в момент часу t, моль/дм^3;

C_0 – початкова концентрація субстрату, моль/дм^3.

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. При перенесенні формули або рівняння на знакові операції множення, застосовують знак «×».

Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою.

Приклад

$$f_1(x, y) = S_1, \tag{1.1}$$

$$f_2(x, y) = S_2 \tag{1.2}$$

3.7 Посилання на джерела інформації у тексті

Посилання на джерела інформації у тексті кваліфікаційної робити є обов'язковими. Вони фіксуються у квадратних дужках, де вказується порядковий номер позиції з прикінцевого списку використаних джерел інформації, через кому подається номер сторінки чи аркуша, звідки запозичені дані. Наприклад, [7, с. 13] або «...у роботах ..... [1–7]».

3.8 Правила цитування

Для підтвердження власних аргументів через посилання на авторитетне джерело або для критичного аналізу тієї чи іншої наукової праці слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точного відтворення цитованого тексту.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання; наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень авторського тексту; пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні позначається трьома крапками; вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці); якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) цитата наводиться мовою виконання кваліфікаційної роботи.

При згадуванні в тексті прізвищ ініціали ставляться перед прізвищем: О. В. Соколов, А. О. Ткаченко, І. Р. Вихованець; всі посилання, що зазначаються у кваліфікаційній роботі, мають бути уніфікованими.

Цитувати авторів необхідно за їхніми працями (першоджерелом цитати), але коли джерело недоступне, дозволяється скористатися цитатою цього автора, опублікованою в іншому виданні. У цьому разі посиланню мають передувати слова: «Цит. за: ...».

3.9 Умовні скорочення

Перелік умовних скорочень необхідно друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їхнє детальне розшифрування. Варто уникати використання великої кількості умовних скорочень, що ускладнює сприйняття змісту роботи.

Скорочення слів і словосполучень у кваліфікаційній роботі – відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила», ДСТУ 7093:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами»).

3.10 Написання числівників

Якщо абзац починається з числівника, то він завжди пишеться словами. Наприклад: Двадцять відсотків палива використовується на...

Однозначні кількісні числівники пишуться словами. Наприклад: у двох країнах видобувається…; програма розвитку розрахована на п'ять років…

Багатозначні кількісні числівники пишуться цифрами. Наприклад: 35 років в строю…; 775 іноземних кораблів…

Кількісний числівник, записаний арабськими цифрами разом з іменником, не має відмінкового закінчення. Наприклад: у 10 країнах…

Однозначні та багатозначні порядкові числівники, як правило, пишуться словами, наприклад: третій рівень.

Порядкові числівники, що входять до складу складних слів, і в наукових текстах пишуться цифрами, наприклад: 5-відсоткова знижка.

Порядкові числівники, записані арабськими цифрами, мають відмінкові закінчення. Якщо порядкові числівники закінчуються на дві голосні букви, на букву «і» або на приголосну букву, відмінкове закінчення складається з однієї букви. Наприклад: у 2008-му році, 122-е місце, 15-а вулиця, 5-й том.

Якщо порядкові числівники закінчуються на приголосну і голосну букви, відмінкове закінчення складається з двох букв, наприклад: капітан 2-го рангу.

Порядкові числівники, записані римськими цифрами, не мають відмінкових закінчень, наприклад: XX століття.

Лапки, дужки, крапка, кома, двокрапка, крапка з комою і подібні до них не відділяються пробілом від слова або числівника, з яким вони пов'язані. Знак відсотка (%) пишеться окремо від числівника з застосуванням нерозривного пробілу.

Графічні знаки валют ($, €, £, ₴ тощо) в тексті роботи при написанні грошових сум не використовуються, натомість пишеться доларів США або дол. США, євро, британських фунтів стерлінгів або брит. фунтів стерлінгів, гривень або грн. у відповідному відмінку.

3.11 Список використаних джерел та літератури

Список використаних джерел та літератури містить бібліографічні описи використаних посилань. Його складають за друкованим твором чи іншим джерелом інформації.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного або міжнародних стандартів. Рекомендується дотримуватись одного з нижченаведених стандартів:

– ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;

– APA-1,2 (American Psychological Association) style.

Зразки оформлення позицій у списку використаних джерел подано в *додатку Д*.

3.12 Додатки

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи після списку використаних джерел, розміщуючи їх у порядку посилань на них у тексті роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і обов'язково мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Над заголовком посередині рядка великими літерами повинно бути надруковано слово «ДОДАТОК__» і велика літера, що позначає його порядкову позицію.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком Ґ, Є, З, І, Ї, И, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б тощо. Один додаток позначається як ДОДАТОК А.

Якщо у роботі як додаток використовується документ, що має самостійне значення і оформлюється згідно з вимогами до документу даного виду, його копію вміщують у роботу без змін в оригіналі. Перед копією документу вміщують аркуш, на якому посередині друкують слово «ДОДАТОК» і його назву (за наявності), праворуч у верхньому куті аркуша проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документу нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок магістерської роботи (не займаючи власної нумерації сторінок документа).

Сторінки, на яких розташовані додатки, підлягають наскрізній нумерації в межах роботи.

3.13. Матеріали, що докладаються до кваліфікаційної роботи

До тексту кваліфікаційної роботи необхідно докласти матеріали, що засвідчують апробацію результатів дослідження. Статті, тези, публікації в ЗМІ за темою дослідження мають бути представлені ксерокопією титульної сторінки збірника, змісту і власне публікації, тез, статті. Участь у конференції підтверджується ксерокопіями дипломів, грамот, сертифікатів учасників та/або ксерокопією титульної сторінки програми конференції титульною сторінкою та тією, де зазначені прізвище та тема доповіді здобувача. Впровадженням результатів наукових досліджень можна підтвердити актами або довідками відповідної організації, які повинні містити інформацію про засвоєння здобувачем відповідних компетентностей і отримання програмних результатів, що дозволить опановувати практичні навички та адаптувати їх до вимог ринку праці.

Останньою у зброшурованій роботі має бути декларація академічної доброчесності, підписана здобувачем освіти. Її зразок подано у *Додатку Е.*

РОЗДІЛ 4
ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1 Попередній захист

Попередній захист є допуском до основного захисту та своєрідним тренуванням. Його метою є перевірка ступеня готовності здобувачів вищої освіти до презентації кваліфікаційної роботи, визначення недоліків, що можуть бути усунені, та «програвання» ситуації реального захисту. Він проводиться не пізніше, ніж за два тижні до початку атестації. Графік попереднього захисту затверджується випусковою кафедрою та доводиться до відома здобувачів освіти.

Ступінь готовності кваліфікаційної роботи на момент попереднього захисту має становити 100 %, припускаються незначні недоопрацювання в оформленні роботи, підготовці доповіді чи демонстраційного матеріалу.

Попередній захист проводиться на засіданні випускової кафедри або комісії викладачів спільно зі здобувачами освіти, у процесі якого виконуються такі дії:

- перевірка тексту кваліфікаційної роботи (ступінь завершення, якість оформлення, зміст тощо);
- перевірка відповідності рукопису роботи цим методичним рекомендаціям;
- заслуховування доповіді здобувача вищої освіти та перегляд демонстраційного матеріалу;
- постановка здобувачу освіти питань щодо змісту роботи.

Результати передзахисту фіксуються у протоколі засідання випускової кафедри, який є підставою при розгляді питання про допуск випускників магістратури до захисту робіт, що засвідчує підпис завідувача на титульному аркуші роботи.

4.2 Перевірка на плагіат і підготовка до захисту

Здобувач вищої освіти має право за власним бажанням подати кваліфікаційну роботу на попередню анонімну перевірку роботи на плагіат. Для цього він надсилає файл з текстом роботи на адресу сервісу з перевірки на плагіат unplag@donnu.edu.ua, в темі листа зазначається «Попередня перевірка».

Не пізніше як за тиждень до початку атестації здобувач освіти зобов'язаний надати науковому керівнику роботу для перевірки на плагіат з дотриманням таких вимог:

- рукопис роботи подається у вигляді цільного документу, оформленого з дотриманням вимог цих методичних рекомендацій;
- електронний формат рукопису роботи – Adobe Acrobat: pdf;
- назва файлу рукопису роботи повинна мати такий формат: «Шифр спеціальності–Прізвище_Ім'я_По батькові–рік захисту» (приклад: *102-Петренко_Наталія_Вікторівна-2020).*

По завершенні перевірки варіант роботи для друку і за необхідності звіт з плагіату формується сервісом перевірки на плагіат і надсилається науковому керівникові та завідувачу випускової кафедри у форматі pdf.

Функції наукового керівника:

- отримати від здобувача освіти рукопис роботи для перевірки на плагіат;

- надіслати файл з текстом роботи на адресу сервісу з перевірки на плагіат: unplag@donnu.edu.ua не пізніше, ніж за три тижні до початку атестації;
- проаналізувати отриманий звіт з перевірки на плагіат (за наявності);
- надіслати здобувачу освіти електронний варіант роботи для роздруківки в форматі pdf;
- підготувати відгук на кваліфікаційну роботу з рекомендацією роботи до захисту на засіданні ЕК. У відгуку на кваліфікаційну роботу науковий керівник повинен зазначити рівень сформованих компетентностей випускника. Зразок відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу подано у *Додатку Ж.*

Результати перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат фіксуються у протоколі засідання випускової кафедри і є підставою при розгляді питання про допуск здобувачів освіти захисту робіт.

Відгук керівника кваліфікаційної роботи зазначає здатність здобувача до пошуку, використання та авторської інтерпретації інформації, необхідної для досягнення мети та вирішення наукових завдань.

Завершена робота має пройти рецензування. Рецензія є зовнішньою по відношенню до факультету, де виконувалась робота. Зовнішнім рецензентом може бути науковець або професіонал у галузі, відповідної або спорідненої до спеціальності, з якої захищається кваліфікаційна робота. На основі вивчення кваліфікаційної роботи рецензент має зазначити, як він оцінює програмні результати, отримані здобувачем у процесі навчання в магістратурі та реалізовані ним при підготовці роботи.

Остаточно оформлена кваліфікаційна робота, відгук наукового керівника та рецензії, в яких зазначена рекомендована оцінка, подається на кафедру щонайменше за 7 календарних днів до захисту на засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК). У разі негативного рішення це питання розглядається на засіданні з участю наукового керівника кваліфікаційної роботи. Витяг з протоколу засідання кафедри додається до проєкту наказу про відрахування здобувача освіти.

4.3 Настанови щодо захисту кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії та має характер наукової дискусії.

Випускник представляє до комісії наступні матеріали:

- переплетену кваліфікаційну роботу;
- відгук наукового керівника кваліфікаційної роботи;
- зовнішню рецензію на кваліфікаційну роботу;
- демонстраційні матеріали.

Засідання екзаменаційної комісії починається з повідомлення головуючого про захист кваліфікаційної роботи, виголошуючи її назву, прізвище, ім'я і по батькові її автора та наявність необхідних документів.

Після цього слово для повідомлення основних результатів наукового дослідження надається здобувачу освіти. Рекомендовано у виступі подати такі компоненти:

1) вступ (обґрунтування вибору теми, мета, методи дослідження, наукова новизна);

2) сутність та результати магістерського дослідження;

3) висновки та пропозиції, зроблені у результаті дослідження.

Якщо робота виконана в науковому колективі й доповідаються результати спільних досліджень, необхідно відобразити особистий внесок автора.

Тривалість доповіді не має перевищувати 10 хвилин. При недотриманні регламенту виступ може бути зупинений головою ЕК.

Для наочності доповідь рекомендовано супроводжувати демонстраційним матеріалом (презентацією, роздатковим матеріалом, плакатами, кресленнями тощо). Він має бути ретельно підготовлений, за змістом відповідати доповіді, містити матеріали високої графічної якості, за кількістю презентаційних об'єктів (слайдів) відповідати регламенту виступу.

По завершенні виступу здобувача освіти починається наукова дискусія. Члени ЕК в усній формі можуть ставити будь-які питання з проблем, порушених у роботі.

Далі головуючий надає слово науковому керівникові. У своєму виступі науковий керівник характеризує рівень виконаної роботи та ставлення здобувача освіти до її виконання, ступінь досягнення запланованих результатів навчання.

Після цього оголошуються висновки та рекомендації щодо оцінювання рецензентів кваліфікаційної роботи.

4.4 Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувача освіти, рівня та ступеня самостійності проведеного ним дослідження в межах виконання кваліфікаційної роботи, презентації результатів дослідження приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії більшістю голосів. При рівному числі голосів за пропозицію голос голови є вирішальним.

При оцінюванні враховуються здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідження у окремій професійній сфері в умовах інноваційних змін та невизначеності. Оцінка, запропонована рецензентом, має рекомендаційний характер.

Оцінювання кваліфікаційних робіт ЕК відбувається на основі таких критеріїв:

90–100 балів, А, «відмінно»

- актуальність теми та відповідність її змісту кваліфікаційної роботи;
- високий теоретичний, методологічний рівень роботи та/або її практичне значення;
- вміння автора глибоко дослідити практичні ситуації, провести всебічний аналіз недоліків на конкретних прикладах, уникаючи висновків і пропозицій загального характеру;
- наявність наукової новизни та практичного значення;

• залучення актуальних наукових публікацій, враховуючи праці, видані протягом останніх п'яти років;

• використання чинних законодавчо-нормативних актів, актуального статистичного матеріалу;

• вміння автора стисло, логічно й аргументовано викладати результати дослідження, застосовуючи сучасну термінологію, уникати загальних формулювань, розмовних штампів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, невиправданого збільшення обсягу роботи за рахунок другорядних матеріалів;

• логічність і повнота висновків до розділів і кваліфікаційної роботи в цілому;

• відповідність вимогам оформлення тексту;

• високий рівень захисту кваліфікаційної роботи: вільне володіння темою, впевнені відповіді на питання членів ЕК, вміння вести наукову дискусію, доведення авторської позиції;

• наявність апробації результатів дослідження, у тому числі статей.

82–89 балів, В, «добре»

• актуальність теми та відповідність їй змісту кваліфікаційної роботи;

• достатньо високий теоретичний і методологічний рівень роботи;

• вміння автора всебічно вивчати практичні ситуації, формулювати практичні рекомендації;

• наявність наукової новизни та практичного значення;

• залучення актуальних наукових публікацій, враховуючи праці, видані протягом останніх п'яти років;

• використання чинних законодавчо-нормативних актів, актуального статистичного та емпіричного матеріалу;

• вміння автора стисло, логічно й аргументовано викладати результати дослідження, застосовуючи сучасну термінологію, уникати загальних слів, розмовних штампів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, невиправданого збільшення обсягу роботи за рахунок другорядних матеріалів;

• повнота і логічність висновків до розділів і кваліфікаційної роботи в цілому;

• відповідність оформлення роботи вимогам, які викладені у цих методичних рекомендаціях;

• достатньо високий рівень захисту кваліфікаційної роботи: володіння темою, вичерпні відповіді на питання членів ЕК, вміння висловлювати та обґрунтовувати власну точку зору;

• наявність апробації результатів дослідження.

75–81 балів, С, «добре»

• актуальність заявленої теми та відповідність їй змісту кваліфікаційної роботи;

• достатній теоретичний і методологічний рівень роботи;

• вміння автора вивчати практичні ситуації, формулювати деякі практичні рекомендації;

• наявність елементів наукової новизни та практичного значення;

• залучення актуальних наукових публікацій, враховуючи праці, видані протягом останніх десяти років;

• використання чинних законодавчо-нормативних актів, актуального статистичного та емпіричного матеріалу;

• вміння автора достатньо логічно й аргументовано викладати результати дослідження, застосовуючи сучасну термінологію, уникати загальних слів, розмовних штампів, стилістичних і граматичних помилок, бездоказових тверджень, повторень, невиправданого збільшення обсягу роботи за рахунок другорядних матеріалів;

• повнота висновків до розділів і кваліфікаційної роботи в цілому;

• відповідність оформлення роботи вимогам, які викладені у цих методичних рекомендаціях, окрім 1-2 недоліків;

• добрий рівень захисту кваліфікаційної роботи: загальне володіння темою, змістовні відповіді на питання членів ЕК, вміння висловлювати власну точку зору;

• наявність апробації результатів дослідження.

67–74 балів, D, «задовільно»

• відповідність теми змісту кваліфікаційної роботи;

• задовільний теоретичний і методологічний рівень роботи;

• спроби автора вивчати практичні ситуації;

• неочевидна наукова новизна та практичне значення;

• залучення наукових публікацій, серед яких незначна частка сучасних видань;

• використання неактуальних законодавчо-нормативних актів, застарілий статистичний та емпіричний матеріал;

• невміння автора логічно та аргументовано викладати результати дослідження, необізнаність у сучасній термінології, наявність стилістичних і граматичних помилок, зловживання бездоказовими твердженнями, невиправдане збільшення обсягу роботи за рахунок другорядних матеріалів;

• відсутність висновків до розділів, слабкість висновків до кваліфікаційної роботи в цілому;

• помилки в оформленні тексту;

• задовільний рівень захисту кваліфікаційної роботи: загальне володіння темою, непевні відповіді на питання членів ЕК, відсутність власної точки зору.

60–66 балів, E, «задовільно»

• неповна відповідність заявленої теми змісту кваліфікаційної роботи;

- слабкий теоретичний і методологічний рівень роботи;
- відсутність аналізу практичних ситуацій, описовий характер роботи;
- відсутня наукова новизна та невиразне практичне значення;
- залучення неактуальних наукових публікацій, серед яких незначна частка сучасних видань;
- використання неактуальних законодавчо-нормативних актів, застарілий статистичний та емпіричний матеріал, обмеження їх переказом;
- невміння автора викладати результати дослідження, необізнаність у сучасній термінології, стилістичні та граматичні помилки, зловживання бездоказовими твердженнями, наповнення обсягу роботи другорядною інформацією;
- відсутність висновків до розділів, слабкість висновків до кваліфікаційної роботи в цілому;
- помилки в оформленні тексту;
- задовільний рівень захисту кваліфікаційної роботи: загальне володіння темою, непевні відповіді на питання членів ЕК, відсутність власної точки зору.

0–59 балів, FX, «незадовільно»

- невідповідність заявленої теми змісту кваліфікаційної роботи;
- відсутність методології дослідження;
- відсутність аналізу практичних ситуацій, описовий характер роботи;
- відсутня наукова новизна та практичного значення;
- залучення неактуальних наукових публікацій, серед яких незначна частка сучасних видань;
- використання неактуальних законодавчо-нормативних актів, застарілий статистичний та емпіричний матеріал, обмеження їх переказом;
- невміння автора викладати результати дослідження, необізнаність у сучасній термінології, велика кількість стилістичних та граматичних помилок, бездоказових тверджень, інформації, що не має відношення до теми;
- відсутність висновків до розділів, слабкість висновків до кваліфікаційної роботи в цілому;
- невідповідність оформлення тексту вимогам, що сформульовані у цих методичних рекомендаціях;
- слабкий захист кваліфікаційної роботи: неволодіння темою, нездатність відповідати на питання членів ЕК, відсутність власної точки зору.

Розподіл балів при оцінюванні кваліфікаційних робіт

Підготовка роботи до захисту	**Апробація та впровадження результатів**	**Захист**
max 60 балів	**max 20 балів**	**max 20 балів**
10 балів. Обґрунтування актуальності, визначення мети, проблеми, методів дослідження, наукової новизни тощо	**20 балів.** Стаття у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та WoS	**5 балів.** Якість доповіді здобувача освіти
30 балів Самостійність, глибина і повнота проведення дослідження	**15 балів.** Стаття у фаховому періодичному виданні, що входить до категорій А, Б	**5 балів.** Якість презентації
10 балів. Прикладна значущість роботи, практична цінність результатів дослідження	**10 балів.** Стаття у нефаховому виданні	**10 балів.** Якість відповідей здобувача освіти на питання, критичні зауваження, пропозиції
5 балів. Демонстрування вміння логічно викладати матеріал, робити обґрунтовані висновки	**5 балів**. Тези/доповіді на науково-практичних конференціях, круглих столах, публікації в ЗМІ за темою дослідження	
5 балів. Якість наукових джерел, стиль викладення, оформлення	**5 балів.** Довідка про впровадження результатів	

Результат захисту кваліфікаційної роботи (оцінка та рішення комісії про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації) оголошується здобувачам вищої освіти того ж дня після оформлення протоколу засідання екзаменаційної комісії.

ДОДАТКИ

Додаток А Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи
Додаток Б Зразок оформлення анотації до кваліфікаційної роботи
Додаток В Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи
Додаток Г Зразок нумерації розділу, підрозділу
Додаток Д Зразки оформлення джерел інформації у прикінцевому списку
Додаток Е Декларація академічної доброчесності
Додаток Ж Зразок оформлення відгуку наукового керівника
Додаток К Зразок оформлення зовнішньої рецензії кваліфікаційної роботи

ДОДАТОК А

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

СЕРГІЄНКО ЮЛІЯ ЄВГЕНІВНА (власноручний підпис здобувача освіти)

Допускається до захисту:
завідувач кафедри ……. ,
д-р хім. наук, професор
_____ Л. М. Петренко
«____» _____ 20__ р.

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕАКЦІЇ ФЕНТОНА
В ПРИСУТНОСТІ РЕЧОВИН ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Спеціальність 102 Хімія

Кваліфікаційна (магістерська) робота
(відповідно до стандарту спеціальності та ОП)

Науковий керівник:
А. А. Танасієнко, професор кафедри
……..,
д-р хім. наук, професор

_____
(підпис)

Оцінка: _____ / ____ /
_____
(бали/за шкалою ЄКТС/за національною шкалою)
Голова ЕК: _____
(підпис)

Вінниця 2020

ДОДАТОК Б

Зразок оформлення анотації до кваліфікаційної роботи

АНОТАЦІЯ

Сергієнко Ю. С. Ефективність реакції фентона в присутності речовин природного походження. Спеціальність 102 «Хімія», Освітня програма «Біохімія». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2020.

У кваліфікаційній роботі досліджено … . Показано … . Встановлено …

Ключові слова: … , … , … , … , … , … , … .

50 с., 8 табл., 5 рис., 2 дод., 65 джерел.

Табл. 3. Рис. 2. Бібліограф.: 106 найм.

Serhiienko Yu. Oxidative destruction of methyl violet dye. Specialty 102 «Chemistry», Programme «Biochemistry». Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2020.

…..

Keywords: … , … , … , … , … , … , … .

Tabl. 3. Fig. 2. Bibliography: 106 items.

ДОДАТОК В

Зразок оформлення змісту

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ 3
ВСТУП 4
РОЗДІЛ 1 АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРИ 4
1.1 Механізм реакції Фентона 9
1.2 Окислення реактивом Фентона органічних сполук природного і синтетичного походження 14
1.3 Окислення реактивом Фентона в присутності вітаміну С 19
1.4 Реактив Фентона у знебарвленні метиленового синього 25
РОЗДІЛ 2 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЧАСТИНА 31
2.1 Об'єкти та матеріали дослідження 31
2.2 Методи та методики дослідження 36
2.2.1 Приготування робочих розчинів 41
2.2.2 Кінетика знебарвлення метиленового синього 30
2.3 Техніка безпеки 31
2.3.1 Техніка безпеки при роботі з метиленовим синім 31
2.3.3 Техніка безпеки при роботі з електроприладами 36
РОЗДІЛ 3 ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ 45
3.1 Дослідження стабільності водного розчину метиленового синього 45
3.2 Вплив додаткових компонентів реакційної суміші на УФ-спектр системи Фентона 58
3.3 Вплив концентрації барвника на його окислення реактивом Фентона. 65
ВИСНОВКИ 72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 75
ДОДАТКИ 94

ДОДАТОК Г

Зразок нумерації розділу, підрозділу

РОЗДІЛ 1
ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1 Механізм реакції Фентона

У 1894 р. Генрі Джоном Достманом Фентоном була виявлена каталітична активність іонів заліза по відношенню до пероксиду водню [2–4]. Він встановив, що в присутності невеликих кількостей солей заліза і пероксиду водню винна кислота окислюється до дигідроксималеїнової кислоти. Пізніше окисна система Fe^{2+}/H_2O_2 підтвердила свою ефективність по відношенню до інших оксикислот [5].

У 1934 р. Габером та Вейсом був запропонований механізм радикального розпаду пероксиду водню під дією солей заліза [6–8]. Вони запропонували, що первинним продуктом взаємодії Fe^{2+} з H_2O_2 є гідроксил-радикал. Пізніше ця теорія була підтверджена у роботах Барба та Баксендаля, які довели, що реактив Фентона здатен ініціювати і каталізувати реакцію полімеризації олефінів шляхом приєднання гідроксил-радикалу за подвійним зв'язком. Спільна схема процесів, які відбуваються в системі Fe^{2+}/H_2O_2 у кислому середовищі, представлена нижче [4]:

$$Fe^{2+} + H_2O_2 \rightarrow Fe^{3+} + OH^{\cdot} + OH^{-}, \qquad (1.1)$$

$$Fe^{2+} + H_2O_2 \rightarrow FeO^{2+} + H_2O, \qquad (1.2)$$

ДОДАТОК Д

Зразки оформлення джерел у прикінцевому списку

Зразок 1. Оформлення відповідно до стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право: конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Бєліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.
Автор(и) та редактор(и)/ упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	1. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 2. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.
Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.

Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Віниченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 2. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. *ЦДАГО України* (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Наукове товариство ім. Шевченка. *Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України.* Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.
Бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.

Частина видання: книги	1. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. *Тридцать лет с экологическим правом* : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. *Адміністративне право України* : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини XX століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук* : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. *Великий енциклопедичний юридичний словник* / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. *Адміністративне право України :* словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. *Юридична енциклопедія*. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. *Часопис Київського університету права*. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. *Право України*. 2017. № 5. С. 71–79.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=1572575 7& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.

Зразок 2. Оформлення відповідно до стандарту APA-1,2 (American Psychological Association) style

Наукові статті

Тип статті	**Приклади описання у списку літератури**
	Author, A. A. = Автор, A. A.
Якщо є DOI	Author, A. A., & Author, B. B. (рік видання). Назва статті. *Назва Журналу, номер випуску* (номер заявки), сторінки статті. doi: xxxx
Один автор	Mellers, B. A. (2000). Choice and the relative pleasure of consequences. *Psychological Bulletin, 126*(6), 910-924. doi: 10.1037//0033-2909.126.6.910.

Від двох до семи авторів	Bechara, A., Damasio, H., & Damasio A. R. (2000). Emotion, decision making and the orbitofrontal cortex. *Cerebral Cortex, 10*(3), 295-307. doi:10.1093/cercor/10.3.295
Більше восьми авторів	Wolchik, S. A., West, S. G., Sandler, I. N., Tein, J., Coatsworth, D., Lengua, L., …Griffin, W. A. (2000). An experimental evaluation of theory-based mother and mother-child programs for children of divorce. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 68*(5), 843-856. doi:10.1037//0022-006X.68.5.843
Якщо DOI відсутній, а є online доступ до статті Вкажіть URL-адресу домашньої сторінки журналу	Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). Назва статті. *Назва Журналу, номер випуску*(номер заявки), сторінки статті. Retrieved from URL Trankle, S. A., & Haw, J. (2009). Predicting Australian health behaviour from health beliefs. *Electronic Journal of Applied Psychology, 5*(2), 9-17. Retrieved from http://ojs.lib.swin.edu.au/index.php/ejap/
Якщо DOI відсутній, а стаття має друкований варіант	Author, A. A., & Author, B. B. (рік видання). Назва статті. *Назва Журналу, номер випуску*(номер заявки), сторінки статті. Crowden, A. (2008). Professional boundaries and the ethics of dual and multiple overlapping relationships in psychotherapy. *Monash Bioethics Review, 27*(4), 10-27.

Журнальні статті

Тип статті	Приклади описання у списку літератури
Online-доступ	Author, A. A. (рік, місяць публікації). Назва статті. *Назва Журналу, номер випуску, тому*(номер заявки), сторінки статті. Retrieved from URL Novotney, A. (2010, January). Integrated care is nothing new for these psychologists. *Monitor on Psychology, 41*(1). Retrieved from www.apa.org/monitor
Друк	Author, A. A. (рік, місяць публікації). Назва статті. *Назва Журналу, номер випуску, тому*(номер заявки), сторінки статті. Wilson, D. S., & Wilson, E. O. (2007, November 3). Survival of the selfless. *NewScientist, 196*(2628), 42- 46.

Газетні статті

Тип статті	Приклади описання у списку літератури
Online	Author, A. A. (рік, місяць, дата публікації). Назва статті. *Назва Газети*. Retrieved from URL Gadher, D. (2007, September 2). Leap in gambling addiction forecast. *The Sunday Times*. Retrieved from http://www.timesonline.co.uk
Друк	Author, A. A. (рік, місяць, дата публікації). Назва статті. *Назва Газети,* pp. сторінки статті. Packham, B. (2010, January 18). Bullies to show concern: schools to try Euro method that lets thugs off the hook. *Herald-Sun.* pp. 6.

Книги і розділи з книг

Тип книги	**Приклади описання у списку літератури**
Друкована книга	Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). *Назва* Видавництво. Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). *Назва* Місто видання: Видавництво. Mook, D. (2004). *Classic experiments in psychology.* W Greenwood.
	Editor, A. A. = Редактор, А. А.
Книга під редакцією Редактори перелічуються за форматом перелічення авторів. Редактора відображають за форматом відображення автора, а в дужках додають (Ed) або (Eds) для наступного прізвища редактора: наприклад, Editor, A. A., & Editor, B. B. (Eds.).	Editor, A. A., & Editor, B. B. (Eds.). (рік публікації). Місто видання: Видавництво. Williams, J. M. (Ed.). (2006). *Applied sport psychology peak performance* (5th ed.). Boston: McGraw-Hil Lee-Chai, A. Y., & Bargh, J. A. (Eds.). (2001). *The use Multiple perspectives on the causes of corruption.* Press.
Електронна книга URL має бути адресою веб-сайту головного видавця або постачальника. Якщо електронна книга доступна з каталогу, слід перевірити БО у каталозі для визначення видавця або постачальника для доступу до повного тексту. Слід надавати таку URL-адресу, щоб ваші читачі мали змогу знайти книгу. Наприклад, за допомогою psycBOOKS: http://www.apa.org/pubs/databases/psycbooks/index.aspx Googlebooks: http://www.google.com. au/	Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). *Назва* Retrieved from URL або Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). *Назва* doi:xxxx Editor, A. A., & Editor, B. B. (Eds.). (рік публікації). Retrieved from URL або Editor, A. A., & Editor, B. B. (Eds.). (рік публікації). doi:xxxx Bennett, P. (2006). *Abnormal and clinical psychology: textbook* (2nd ed.). Retrieved from http://www.eb Marlatt, G. A., & Witkiewitz, K. (Eds.). (2009). *Addict readings on etiology, prevention, and treatment.* http://www.apa.org/pubs/databases/psycbooks/ind
Глава з друкованої книги	Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). Назва A. Editor & B. Editor (Eds.), *Назва книги* (стор. Місто публікації: Видавництво. Ramsey, J. K., & McGrew, W. C. (2005). Object play і nature and captivity. In A. D. Pellegrini & P. K. S *of play: Great apes and humans* (pp. 89-112). Ne Press.

Глава з електронної книги	Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). Назва A. Editor & B. Editor (Eds.), *Назва книги* (стор. Retrieved from URL або Author, A. A., & Author, B. B. (рік публікації). Навза A. Editor & B. Editor (Eds.), *Назва книги* (стор. doi:xxxx Branch, S., Ramsay, S., & Barker, M. (2008). The bullie exploration of upwards bullying. In A. Glendon, B Myors (Eds.), *Advances in organisational psycho* Retrieved from http:/www.informit.com.au/human

ДОДАТОК Е

ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

_____
Прізвище, ім'я, по батькові

_____
Факультет

_____
Шифр і назва спеціальності

_____
Освітня програма

ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усвідомлюючи свою відповідальність за надання неправдивої інформації, стверджую, що подана кваліфікаційна (магістерська) робота на тему:

«_____
_____»

є написаною мною особисто.

Одночасно заявляю, що ця робота:

- не передавалась іншим особам і подається до захисту вперше;
- не порушує авторських та суміжних прав, закріплених статтями 21–25 Закону України «Про авторське право та суміжні права»;
- не отримувалась іншими особами, а також дані та інформація не отримувались у недозволений спосіб.

Я усвідомлюю, що у разі порушення цього порядку моя кваліфікаційна робота буде відхилена без права її захисту, або під час захисту за неї буде поставлена оцінка «незадовільно».

_____ _____
(дата) (підпис здобувача освіти)

ДОДАТОК Ж

Зразок оформлення відгуку наукового керівника

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу СЕРГІЄНКО ЮЛІЇ СЕРГІЇВНИ з теми: «Ефективність реакції фентона в присутності речовин природного походження»

Орієнтовні складові відгуку:
- оцінка здатності виконувати наукові дослідження у професійній сфері з урахуванням поставлених завдань та наявних обмежень;
- ступінь набуття здобувачами soft skills (соціальних навичок) для успішності у подальший професійній діяльності;
- оцінка рівня сформованості компетентностей, відповідно до освітньої програми;
- – обґрунтування вибору інструментарію та результатів дослідження;
- висновок щодо рекомендації роботи до захисту на засіданні ЕК.

Заключна фраза відгуку: «Кваліфікаційна (магістерська) робота Сергієнко Юлії Сергіївни «Ефективність реакції фентона в присутності речовин природного походження» відповідає вимогам, які висуваються до кваліфікаційних робіт, і може бути рекомендована до захисту».

Науковий керівник:
посада _____ А. А. ТАНАСІЄНКО
(підпис)

Підпис наукового керівника завіряється відповідно до чинного законодавства

ДОДАТОК К

Зразок оформлення зовнішньої рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну (магістерську) роботу Сергієнко Юлії Сергіївни з теми: «Ефективність реакції фентона в присутності речовин природного походження»

Орієнтовні складові рецензії:

- висновки щодо актуальності теми і практичної значущості виконаної кваліфікаційної роботи;
- відповідність змісту роботи її завданням, ступінь досягнення поставленої мети;
- висновки щодо використання в роботі необхідних методів дослідження, оцінку якості і повноти обговорення отриманих результатів;
- обґрунтованість висновків, зроблених у роботі;
- оцінку загальних вражень від кваліфікаційної роботи (оформлення, стиль, грамотність викладення тощо);
- недоліки в роботі, зауваження на розсуд рецензента;
- оцінка рівня сформованих результатів навчання відповідно до освітньої програми;
- висновок рецензента про відповідність кваліфікаційної роботи кваліфікаційним вимогам та оцінку роботи за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Заключна фраза рецензії: «Кваліфікаційна (магістерська) робота Сергієнко Юлії Сергіївни «Ефективність реакції фентона в присутності речовин природного походження» відповідає вимогам, які висуваються до кваліфікаційних робіт та може бути рекомендована до захисту. Магістерська робота заслуговує оцінки «відмінно», а її автор – присудження ступеня вищої освіти «Магістр».

Рецензент:
посада _____ І. П. СИДОРЕНКО
(підпис)

Підпис рецензента завіряється відповідно до чинного законодавства